

**LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL ŽEMĖS ŪKIO MINISTRO 2000 M. BIRŽELIO 30 D. ĮSAKYMO NR. 215 „DĖL
PRIVALOMŲJŲ RINKAI TIEKIAMŲ SĖKLINIŲ BULVIŲ REIKALAVIMŲ APRAŠO
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO**

2015 m. gruodžio 18 d. Nr. 3D-938
Vilnius

Įgyvendindama 2013 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo direktyvą 2013/63, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 2002/56/EB I ir II priedų nuostatos dėl būtiniausių reikalavimų, kuriuos turi atitikti sėklinės bulvės ir sėklinių bulvių siuntos (OL 2013 L 341, p. 52), 2014 m. vasario 6 d. Komisijos įgyvendinimo direktyvą 2014/20/ES, kuria nustatomos Sąjungos elitinių ir sertifikuotų sėklinių bulvių klasės, šių klasių sąlygos ir jų pavadinimai (OL 2014 L 38, p. 32), 2014 m. vasario 6 d. Komisijos įgyvendinimo direktyvą 2014/21/ES, kuria nustatomos superelitinių sėklinių bulvių būtiniosios sąlygos ir Sąjungos klasės (OL 2014 L 38, p. 39),

1. P a k e i ė i u Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2000 m. birželio 30 d. įsakymą Nr. 215 „Dėl Privalomųjų rinkai tiekiamų sėklinių bulvių reikalavimų aprašo patvirtinimo“, ir išdėstau jį nauja redakcija:

**„LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO
MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL RINKAI TIEKIAMŲ SĖKLINIŲ BULVIŲ PRIVALOMŲJŲ REIKALAVIMŲ
APRAŠO PATVIRTINIMO**

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos augalų sėklininkystės įstatymo 5 straipsnio 1 dalimi, taip pat siekdama užtikrinti kokybiškų sėklinių bulvių dauginimą ir tiekimą rinkai,

tvirtinu Rinkai tiekiamų sėklinių bulvių privalomųjų reikalavimų aprašą (pridedama).“

2. N u s t a t a u, kad šis įsakymas įsigalioja 2016 m. sausio 1 d.

Žemės ūkio ministrė

Virginija Baltraitienė

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2000 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 215
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2015 m. gruodžio 18 d. įsakymo Nr. 3D-938
redakcija)

RINKAI TIEKIAMŲ SĖKLINIŲ BULVIŲ PRIVALOMŲJŲ REIKALAVIMŲ APRAŠAS

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Rinkai tiekiamų sėklinių bulvių privalomųjų reikalavimų aprašas (toliau – aprašas) parengtas įgyvendinant 2000 m. gegužės 8 d. Tarybos direktyvą 2000/29/EB dėl apsaugos priemonių nuo augalams ir augaliniams produktams kenksmingų organizmų įvežimo į Bendriją ir išplitimo joje (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 29 tomas, p. 258), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2104 m. gegužės 15 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 652/2014 (OL 2014 L 189, p. 1), 2002 m. birželio 13 d. Tarybos direktyvą 2002/56/EB dėl prekybos sėklinėmis bulvėmis (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 36 tomas, p. 340) su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2014 m. birželio 16 d. Komisijos įgyvendinimo sprendimu 2014/367/ES (OL, 2014 L 178, p. 26), 2008 m. birželio 20 d. Komisijos direktyvą 2008/62/EB, numatančią tam tikras leidžiančias nukrypti nuostatas, taikomas žemės ūkio vietinių populiacijų ir veislių, kurios natūraliai prisitaikiusios prie vietos ir regiono sąlygų ir kurioms gresia genetinė erozija, patvirtinimui ir prekybai tų vietinių populiacijų bei veislių sėkla ir sėklinėmis bulvėmis (OL 2008 L 162, p. 13), 2013 m. gruodžio 17 d. Komisijos įgyvendinimo direktyva 2013/63/ES, kuria iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 2002/56/EB I ir II priedų nuostatos dėl būtiniausių reikalavimų, kuriuos turi atitikti sėklinės bulvės ir sėklinių bulvių siuntos (OL 2013 L 341, p. 52), 2014 m. vasario 6 d. Komisijos įgyvendinimo direktyvą 2014/20/ES, kuria nustatomos Sąjungos elitinių ir sertifikuotų sėklinių bulvių klasės, šių klasių sąlygos ir jų pavadinimai (OL 2014 L 38, p. 32), 2014 m. vasario 6 d. Komisijos įgyvendinimo direktyvą 2014/21/ES, kuria nustatomos superelitinių sėklinių bulvių būtiniosios sąlygos ir Sąjungos klasės (OL 2014 L 38, p. 39), atsižvelgiant į Europos ir Viduržemio jūros regiono augalų apsaugos organizacijos (EAAO) standartą PM 4/28 (1) Sertifikavimo tvarka. Sėklinės bulvės (EAAO Biuletenis 29, 1999, p. 253) ir Jungtinių Tautų Europos ekonominės komisijos standartą S-1 dėl prekybos sėklinėmis bulvėmis ir jų kokybės kontrolės (UNECE (2014) UNECE standartas S-1. Sėklinės bulvės).

2. Aprašo tikslas – nustatyti sėklinių bulvių dauginimo etapus, sėklinių bulvių kategorijų skirstymo į klases kriterijus, sėklinių bulvių tiekimo rinkai reikalavimus, taip pat saugotinių sėklinių bulvių veislių auginimo ir tiekimo rinkai reikalavimus, siekiant, kad dauginamos ir tiekiamos rinkai sėklinės bulvės būtų kokybiškos ir neužkrėstos kenksmingaisiais organizmais.

3. Aprašas privalomas fiziniams asmenims, Lietuvos Respublikoje ar kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, įsteigtų juridinių asmenų arba kitų organizacijų ar jų padalinių (toliau – fiziniai ir juridiniai asmenys), vykdančiams veiklą, susijusią su sėklinių bulvių dauginimu ir tiekimu rinkai, taip pat saugotinių sėklinių bulvių veislių auginimu ir tiekimu rinkai.

4. Aprašas netaikomas fiziniams ir juridiniams asmenims, siekiantiems sėklines bulves išvežti į ne Europos Sąjungos valstybes nares.

5. Sėklinių bulvių tiekimu rinkai, jei sėklinių bulvių nesiekama komerciškai naudoti, nelaikomi šie veiksmai:

5.1. sėklinių bulvių pristatymas oficialiems tyrimams atlikti ir tikrinimo įstaigoms;

5.2. sėklinių bulvių pristatymas paslaugų teikėjams, siekiant jas perdirbti ar pakuoti, jei paslaugų teikėjas netampa taip tiekiamų sėklinių bulvių savininku.

6. Tiekimu rinkai nelaikoma sėklinių bulvių pristatymas Europos Komisijos nustatytais sąlygomis paslaugų teikėjams, siekiant pagaminti žemės ūkio žaliavą, skirtą pramoniniams tikslams, arba sėklinių bulvių, skirtų šiam tikslui, dauginimas, jei paslaugų teikėjas netampa tokiu būdu tiekiamų sėklinių bulvių, ar derliaus savininku. Sėklinių bulvių tiekėjas pateikia Valstybinei augalininkystės tarnybai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – tarnyba) sutarties, sudarytos su paslaugų teikėju, atitinkamų dalių kopiją, kurioje nurodyti reikalavimai ir standartai, kuriuos atitinka tokiu būdu pristatomos sėklinės bulvės.

7. Šiame apraše vartojamos sąvokos:

7.1. **Augalų auginimas *in vitro*** (toliau – *in vitro*) – augalų auginimas uždaruose induose (kolbose, mėgintuvėliuose ir kt.) mitybinėse terpėse steriliomis sąlygomis.

7.2. **Meristeminių audinių kultūra** – panašios sandaros atliekančios vienodą fiziologinę funkciją ląstelės, auginamos iš meristeminio nediferencijuoto audinio.

7.3. **Mikrodauginimas** – greitas augalinės medžiagos dauginimas naudojant *in vitro* diferencijuotus vegetatyvinius pumpurus arba iš augalo paimtą meristemą, kai siekiama išauginti daug augalų.

7.4. **Oficialiosios priemonės** – priemonės, kurias taiko Valstybinės augalininkystės tarnyba prie Žemės ūkio ministerijos dauginamosios medžiagos tiekėjo prašymu aprobuodama sėklinių bulvių pasėlius, atlikdama sėklinių bulvių kokybės tyrimus ir kitus su sėklinių bulvių sertifikavimu susijusius veiksmus.

7.5. **Saugotina sėklinių bulvių veislė** (toliau – saugotina veislė) – vietinė arba išsaugotina *in situ* sėklinių bulvių veislė, kuriai gresia genetinė erozija ir kurios genetinius išteklius būtina išsaugoti.

7.6. **Sėklinės bulvės** – nustatytus kokybės ir fitosanitarijos reikalavimus atitinkantys bulvių gumbai, skirti sėklai daugini pagal šiame apraše išvardytus dauginimo etapus.

7.7. **Sėklinių bulvių genetinė erozija** – tos pačios rūšies sėklinių bulvių populiacijos (-ų) ar veislės genetinės įvairovės mažėjimas arba genetinio pagrindo menkėjimas dėl žmonių veiklos ar aplinkos pokyčių.

7.8. **Sėklinių bulvių genetinės medžiagos išsaugojimas *in situ*** (toliau – išsaugojimas *in situ*) – sėklinių bulvių genetinės medžiagos išsaugojimas natūralioje gamtinėje aplinkoje ir žemės ūkio aplinkoje, kurioje susidarė jų genetiniai požymiai.

7.9. **Sėklinių bulvių kilmės rajonas** (toliau – kilmės rajonas) – rajonas, kuriame vietinė arba išsaugotina *in situ* sėklinių bulvių veislė buvo ilgai auginama ir prie kurio ji yra natūraliai prisitaikiusi.

7.10. **Sėklinių bulvių motininis augalas** – pradinei sėklinių bulvių dauginamajai medžiagai išauginti skirtas augalas.

7.11. **Sėklinių bulvių pasėlio aprobavimas** (toliau – aprobavimas) – sėklinių bulvių pasėlio veislinių savybių patikrinimas lauke, siekiant nustatyti pasėlio tinkamumą tam tikros veislės ir kategorijos (klasės) sėklinėms bulvėms išauginti.

7.12. **Sėklinių bulvių siunta** – vienos veislės ir kategorijos (klasės) sėklinių bulvių, užaugintų viename lauke ir nurodytų viename dokumente (dauginamosios medžiagos sertifikate), kiekis.

7.13. **Sėklinių bulvių tiekimas rinkai** – sėklinių bulvių pardavimas, laikymas, siekiant parduoti, siūlymas parduoti ar kitaip perduoti tretiesiems asmenims už atlygį arba nemokamai.

7.14. **Vietinė sėklinių bulvių veislė** (toliau – vietinė veislė) – ilgai tam tikroje vietoje auginama sėklinių bulvių veislė, išvesta liaudies selekcininkų ar susidariusi natūraliosios atrankos būdu.

8. Kitos šiame apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos sėklininkystės įstatyme ir Lietuvos Respublikos augalų veislių apsaugos įstatyme.

II. SĖKLINIŲ BULVIŲ DAUGINIMO ETAPAI

9. Sėklinių bulvių dauginimo etapai, nurodyti aprašo 1 priede, yra šie:

9.1. atrinktojo augalo pasirinkimas;

9.2. meristeminių audinių kultūros (MAK) ir devirusuotų mikroaugalų gavimas;

9.3. sėklinių bulvių motininio augalo gavimas;

9.4. superelitinių sėklinių bulvių Sąjungos PBTC klasės (PBTC) bulvių minigumbų dauginimas;

9.5. superelitinių sėklinių bulvių Sąjungos PB klasės (PB) bulvių gumbų dauginimas;

9.6. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos S klasės (S) gumbų dauginimas;

- 9.7. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos SE klasės (SE) gumbų dauginimas;
- 9.8. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos E klasės (E) gumbų dauginimas;
- 9.9. sertifikuotos Sąjungos A klasės (A) sėklinių bulvių gumbų dauginimas;
- 9.10. sertifikuotos Sąjungos B klasės (B) sėklinių bulvių gumbų išauginimas.

III. SĖKLINIŲ BULVIŲ PRADINĖS DAUGINAMOSIOS MEDŽIAGOS REIKALAVIMAI

10. Fizinis ir juridinis asmuo, siekdamas meristemiškai dauginti sėklines bulves, tarnybai pateikia sėklinių bulvių dauginimo metodikas ir kitą informaciją, susijusią su sėklinių bulvių dauginamosios medžiagos kiekiais kiekviename dauginimo etape.

11. Atrinktieji augalai turi būti neužkrėsti bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio sukėlėju, bulvių gumbų verpstiškumo viroidu ir virusais, nurodytais Aprašo 2 priede, taip pat *Pectobacterium* spp., *Dickeya* spp., bulvių vėžio sukėlėju.

12. Meristeminių audinių kultūra (MAK) gaunama iš atrinktojo augalo laboratorijoje, kurioje neauginami kiti augalai, galintys būti bulvių ligų pernešėjais. MAK negali būti užkrėsta bulvių lapų susisukimo virusu, bulvių A virusu, bulvių S virusu, bulvių M virusu, bulvių X virusu, bulvių Y virusu, *Pectobacterium* spp., *Dickeya* spp.

13. Motininiai augalai turi būti laikomi patalpose, apsaugotose nuo kenkėjų ir (ar) kenksmingųjų organizmų ir auginimo substrate, neužkrėstame kenksmingaisiais organizmais – auksiniu bulviniu nematodu, kolumbiniu galiniu nematodu, stiebiniu bulviniu nematodu, klastinguoju galiniu nematodu ir blyškiuoju bulviniu nematodu. Motininiai augalai negali būti užkrėsti bulvių lapų susisukimo virusu, bulvių A virusu, bulvių S virusu, bulvių M virusu, bulvių X virusu, bulvių Y virusu, *Pectobacterium* spp., *Dickeya* spp., bulvių gumbų verpstiškumo viroidu ir bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio sukėlėju, bulvių vėžio sukėlėju.

14. Motininiai augalai turi būti laikomi taip, kad būtų išvengta audinių kaliaus susidarymo, apvytimo ar užkrėtimo kenksmingaisiais organizmais, išvardytais šio aprašo 13 punkte. Saugant pasodintus motininis augalus nuo užkrėtimo, naudojamos fitosanitarijos priemonės (dėvimi apsauginiai drabužiai, keičiama ir dezinfekuojama avalynė, naudojamas bulvėms kenksmingaisiais organizmais neužkrėstas vanduo).

15. Jei selekcininkas atrinktuosius motininis augalus daugina mikrodauginimo būdu, tarnyba ar selekcininkas, kontroliuojamas tarnybos, atlieka motininio augalo tyrimus dėl neužkrėtimo bakterijomis ir virusais, nurodytais aprašo 13 punkte. Jei motininei medžiagai padauginti selekcininkas naudoja kloninės selekcijos metodus, tarnyba ar selekcininkas, kontroliuojamas tarnybos, atlieka kloninės medžiagos tyrimus dėl neužkrėtimo bakterijomis ir virusais, nurodytais aprašo 13 punkte.

IV. SĖKLINIŲ BULVIŲ KATEGORIJOS

16. Sėklinės bulvės pagal kategorijas skirstomos į:

16.1. superelitines, kurioms priklauso:

16.1.1. Sąjungos PBTC klasės sėklinių bulvių augalai, įskaitant minigumbus, išauginti iš sėklinių bulvių motininių augalų mikrodauginimo būdu nuo kenksmingųjų organizmų ir (ar) kenkėjų apsaugotose patalpose ir auginimo substrate, neužkrėstame kenksmingaisiais organizmais – auksiniu bulviniu nematodu, kolumbiniu galiniu nematodu, stiebiniu bulviniu nematodu, klastinguoju galiniu nematodu ir blyškiuoju bulviniu nematodu. Sąjungos PBTC klasės sėklinių bulvių augalai, įskaitant minigumbus, turi atitikti šio aprašo 3–5 prieduose nurodytus reikalavimus, keliamus Sąjungos PBTC klasės bulvių minigumbams. Sąjungos PBTC klasės sėklinės bulvės turi būti neužkrėstos bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio sukėlėju, bulvių gumbų verpstiškumo viroidu, bulvių vėžio sukėlėju. PBTC klasės bulvių minigumbai (PBTC) daugiausia naudojami Sąjungos PB klasės bulvių gumbams (PB) išauginti, o neatitikus reikalavimų, tarnyba suteikia žemesnę kategoriją ir (ar) klasę. Pirmosios kartos Sąjungos PBTC gumbus leidžiama dauginti ne daugiau nei vieną kartą.

16.1.2. Sąjungos PB klasės sėklinių bulvių gumbai, išauginti iš Sąjungos PBTC klasės bulvių minigumbų (PBTC), kurios atitinka šio aprašo 3–5 prieduose nurodytus Sąjungos PB klasės bulvių gumbų (PB) reikalavimus. Auginimo substratas turi būti neužkrėstas auksiniu bulviniu nematodu, kolumbiniu galiniu nematodu, stiebiniu bulviniu nematu, klastinguoju galiniu nematodu ir blyškiuoju bulviniu nematodu. Sąjungos PB klasės sėklinių bulvių gumbai turi būti neužkrėsti bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio sukėlėju, bulvių gumbų verpstiškumo viroidu, bulvių vėžio sukėlėju. Sąjungos PB klasės bulvių gumbai (PB) naudojami elitinėms Sąjungos S klasės sėklinėms bulvėms (S) išauginti, o neatitikus reikalavimų, tarnyba suteikia žemesnę kategoriją ir (ar) klasę;

16.1.3. Superelitinių bulvių sėklinių bulvių didžiausias kartų, išaugintų lauke, skaičius turi būti ne didesnis, nei keturios. Jei karta nenurodyta oficialiojoje etiketėje, laikoma kad sėklinės bulvės yra ketvirtos kartos;

16.2. elitines, kurioms priklauso:

16.2.1. Sąjungos S klasės sėklinių bulvių gumbai (S), išauginti iš superelitinių Sąjungos PB klasės bulvių gumbų (PB), kurios atitinka šio aprašo 3–5 prieduose nustatytus reikalavimus, keliamus- Sąjungos S klasės sėklinėms bulvėms (S), o tarnyba patvirtino šią atitiktį. Dirvožemis turi būti neužkrėstas auksiniu bulviniu nematodu, kolumbiniu galiniu nematodu, stiebiniu bulviniu nematodu, klastinguoju galiniu nematodu ir blyškiuoju bulviniu nematodu. Sąjungos S klasės sėklinių bulvių gumbai (S) turi būti neužkrėsti bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio

sukėlėju, bulvių gumbų verpstiškumo viroidu, bulvių vėžio sukėlėju. Sąjungos S klasės sėklinės bulvės (S) naudojamos Sąjungos SE klasės sėklinėms bulvėms (SE) išauginti, o neatitikus reikalavimų, tarnyba suteikia žemesnę kategoriją ar klasę. Sąjungos S klasės sėklinių bulvių kartų, įskaitant superelitinę bulvių sėklą, išaugintą lauke, skaičius neturi viršyti penkių. Jei sėklinių bulvių karta nenurodyta oficialioje etiketėje, laikoma, kad sėklinės bulvės yra penktos kartos;

16.2.2. Sąjungos SE klasės sėklinių bulvių gumbai (SE), išauginti iš Sąjungos S klasės sėklinių bulvių, atitinkantys šio aprašo 3–5 prieduose nustatytus Sąjungos SE klasės sėklinių bulvių reikalavimus, o tarnyba patvirtino šią atitiktį. Dirvožemis turi būti neužkrėstas auksiniu bulviniu nematodu, kolumbiniu galiniu nematodu, stiebiniu bulviniu nematu, klastinguoju galiniu nematodu ir blyškiuoju bulviniu nematodu. Sąjungos SE klasės sėklinių bulvių gumbai (S) turi būti neužkrėsti bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio sukėlėju, bulvių gumbų verpstiškumo viroidu, bulvių vėžio sukėlėju. Sąjungos SE klasės sėklinės bulvės naudojamos Sąjungos E klasės sėklinėms bulvėms išauginti, o neatitikus reikalavimų, tarnyba suteikia žemesnę kategoriją. Sąjungos SE klasės sėklinių bulvių kartų, įskaitant superelitines sėklines bulves, išaugintas lauke, ir Sąjungos S klasės sėklinių bulvių kartas, skaičius turi neviršyti šešių. Jei karta nenurodyta oficialioje etiketėje, laikoma, kad atitinkamos sėklinės bulvės yra šeštos kartos;

16.2.3. Sąjungos E klasės sėklinių bulvių gumbai (E), išauginti iš Sąjungos SE klasės sėklinių bulvių (SE), kurie atitinka šio aprašo 3–5 prieduose nustatytus reikalavimus, keliamus Sąjungos E klasės sėklinėms bulvėms, o tarnyba patvirtino šią atitiktį. Dirvožemis turi būti neužkrėstas auksiniu bulviniu nematodu, kolumbiniu galiniu nematodu, stiebiniu bulviniu nematu, klastinguoju galiniu nematodu ir blyškiuoju bulviniu nematodu. Sąjungos E klasės sėklinių bulvių gumbai (E) turi būti neužkrėsti bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio sukėlėju, bulvių gumbų verpstiškumo viroidu, bulvių vėžio sukėlėju. Sąjungos E klasės sėklinės bulvės (E) naudojamos sertifikuotoms Sąjungos A klasės sėklinėms bulvėms (A) išauginti, o neatitikus reikalavimų, tarnyba suteikia žemesnę klasę. Sąjungos E klasės sėklinių bulvių kartų, įskaitant superelitines sėklines bulves, išaugintas lauke, elitines sėklines bulves Sąjungos S ir SE klasių kartas, skaičius neturi viršyti septynių. Jei karta nenurodyta oficialioje etiketėje, laikoma, kad atitinkamos sėklinės bulvės yra septintos kartos.

16.3. sertifikuotas, kurioms priklauso:

16.3.1. Sąjungos A klasės sėklinių bulvių gumbai (A), išauginti iš elitinių sėklinių bulvių Sąjungos E klasės (E) arba iš aukštesnių kategorijų sėklinių bulvių, kurios atitinka šio aprašo 3–5 prieduose nurodytus reikalavimus Sąjungos A klasės sėklinėms bulvėms (A). Dirvožemis turi būti neužkrėstas auksiniu bulviniu nematodu, kolumbiniu galiniu nematodu, stiebiniu bulviniu nematodu, klastinguoju galiniu nematodu ir blyškiuoju bulviniu nematodu. Sąjungos A klasės sėklinių bulvių gumbai (A) turi būti neužkrėsti bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio sukėlėju,

bulvių gumbų verpstiškumo viroidu, bulvių vėžio sukėlėju. Sąjungos A klasės sėklinės bulvės (A) naudojamos Sąjungos B klasės sėklinėms bulvėms (B) išauginti, o neatitikus reikalavimų, tarnyba suteikia žemesnę klasę;

16.3.2. Sąjungos B klasės sėklinių bulvių gumbai (B), išauginti iš Sąjungos A klasės sėklinių bulvių arba iš aukštesnių kategorijų sėklinių bulvių, kurie atitinka aprašo 3–5 prieduose nurodytus reikalavimus Sąjungos B klasės sėklinėms bulvėms (B). Dirvožemis turi būti neužkrėstas auksiniu bulviniu nematodu, kolumbiniu galiniu nematodu, stiebiniu bulviniu nematodu, klastinguoju galiniu nematodu ir blyškiuoju bulviniu nematodu. Sąjungos B klasės sėklinių bulvių gumbai neturi būti užkrėsti bulvių žiedinio puvinio sukėlėju, bulvių rudojo puvinio sukėlėju, bulvių gumbų verpstiškumo viroidu, bulvių vėžio sukėlėju. Sąjungos B klasės sėklinės bulvės (B) naudojamos nesėklinėms bulvėms auginti. Leistinos sertifikuotų sėklinių bulvių dvi kartos. Jei karta nenurodyta oficialiojoje etiketėje, laikoma, kad sertifikuotos sėklinės bulvės yra antros kartos.

17. Pasėlio kategorijos klasė įvardijama pagal būsimo derliaus kategorijos klasę.

V. SĖKLINIŲ BULVIŲ SERTIFIKAVIMO ETAPAI

18. Sėklinių bulvių sertifikavimo etapai:

18.1. dauginamosios medžiagos tiekėjas kreipiasi į tarnybą, prašydamas ištirti laukus, skirtus sėklinėms bulvėms dauginti dėl bulvinių cistas sudarančių nematodų nustatymo. Sėklinių bulvių dirvožemio atitiktis fitosanitarijos reikalavimams įvertinama pagal tarnybos direktoriaus patvirtintas metodikas. Draudžiama kenksmingaisiais organizmais užkrėstame dirvožemyje sodinti sėklines bulves;

18.2. dauginamosios medžiagos tiekėjas kreipiasi į tarnybą dėl sėklinių bulvių pasėlių atitikties 3 priede nurodytiems reikalavimams, įvertinimo. Aprobutojas patikrina, ar dauginamosios medžiagos tiekėjas yra registruotas Lietuvos Respublikos fitosanitariniame registre ir atestuotas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro nustatyta tvarka, ar sėklinių bulvių veislės įrašytos į Augalų veislių sąrašą arba į Bendrąjį katalogą;

18.3. dauginamosios medžiagos tiekėjas kreipiasi į tarnybą dėl sėklinių bulvių derliaus bandinių paėmimo laboratoriniams tyrimams atlikti pagal šio aprašo 5 priedo reikalavimus. Sėklinių bulvių gumbų atitiktis fitosanitarijos reikalavimams įvertinama pagal tarnybos direktoriaus patvirtintas metodikas. Draudžiama sertifikuoti sėklines bulves, jei jos užkrėstos kenksmingaisiais organizmais;

18.4. dauginamosios medžiagos tiekėjo saugykloje sėklinės bulvės laikomos atskirai pagal veisles, kategorijas, klases ir auginimo lauką. Sėklinės bulvės laikomos aruoduose, kontaineriuose, ant kurių priklijuotose etiketėse nurodoma bulvių veislė, kategorija, klasė, lauko, iš kurio bulvės

nukastos, numeris. Saugykloje turi būti sėklinių bulvių sandėliavimo planas. Dauginamosios medžiagos tiekėjas sėklines bulves rūšiuoja, fasuoja į fasuotes, kurios ženklinamos oficialiosiomis etiketėmis;

18.5. dauginamosios medžiagos tiekėjas visų kategorijų fasuotes ar konteinerius oficialiai prižiūrint uždaro taip, kad jų negalima būtų atidaryti nepažeidžiant uždarymo sistemos arba ant oficialiosios etiketės, nurodytos šio aprašo 18.7.1 papunktyje, matytusi sugadinimo ženklai. Uždarymo sistemą sudaro etiketė arba pritvirtinta oficialioji plomba. Uždarymo sistemos priemonės netaikomos, jeigu naudojama vienkartinė sandarinimo sistema;

18.6. fasuotės ir konteineriai, kurie buvo oficialiai uždaryti, vieną ar daugiau kartų iš naujo uždaromi tik tarnybai oficialiai prižiūrint. Jei fasuotės uždaromos iš naujo, etiketėje nurodomas uždarymo faktas, naujausia uždarymo data ir tarnybos pavadinimas;

18.7. sėklinių bulvių fasuotės ir konteineriai:

18.7.1. išorinėje pusėje ženklinami oficialiąja etikete, išspausdinta tarnybos arba jos įgalioto asmens, kuri anksčiau nebuvo naudota ir kuri atitinka 6 ir 7 prieduose nurodytus reikalavimus. Etiketėje pateikiama informacija lietuvių ir anglų kalbomis. Jeigu naudojama pakabinamoji etiketė, visais atvejais ji pritvirtinama, sutvirtinant oficialiąja plomba. Jei leidžiama naudoti oficialiąsias lipnias etiketes, fasuotės turi būti oficialiai plombuotos;

18.7.2. turi turėti tokios pat spalvos kaip etiketė oficialųjį dokumentą, kuriame būtų nurodyta bent jau šio aprašo 6 priedo 1.2.3, 1.2.4 ir 1.2.6 papunkčiuose nurodyta informacija. Šis dokumentas sudaromas taip, kad jis skirtųsi nuo šio aprašo 18.7.1 papunktyje nurodytos oficialiosios etiketės. Šio dokumento nereikia, jei informacija neištrinamais spaudmenimis užrašoma ant fasuotės arba jei naudojama lipni arba neplyštančios medžiagos etiketė;

18.8. sėklinių bulvių fasuotes etiketėmis gali ženklinti tarnybos specialistai ar augintojai, kontroliuojami tarnybos. Pakartotinai sėklinių bulvių fasuotes ženklinti etiketėmis gali tik tarnybos specialistai, etiketėje nurodydami pakartotinio ženklinimo faktą, datą ir tarnybos pavadinimą;

18.9. dauginamosios medžiagos tiekėjas kreipiasi į tarnybą dėl sėklinių bulvių gumbų kokybės tyrimų atlikimo ir sertifikato išdavimo. Bandinių ėmėjas ima sėklinių bulvių bandinį iš oficialiąja etikete paženklintos sėklinių bulvių siuntos fasuotės ar konteinerio pagal tarnybos direktoriaus patvirtintą sėklinių bulvių bandinių ėmimo metodiką. Bandinį leidžiama imti iš neženklintos sėklinių bulvių siuntos tik tuo atveju, jei siunta bus ženklinama oficialiąja etikete oficialiai prižiūrint tarnybos bandinių ėmėjui. Sėklinių bulvių kokybės tyrimai atliekami pagal tarnybos patvirtintą sėklinių bulvių gumbų kokybės nustatymo metodiką, kurią tvirtina tarnybos direktorius;

18.10. jei superelitinių, elitinių ir sertifikuotų sėklinių bulvių pasėliai ir siuntos atitikus šio aprašo reikalavimus, tarnyba išduoda sėklinių bulvių sertifikatą;

18.11. jei saugotinų sėklinių bulvių veislių pasėliai ir siuntos atitikus šio aprašo reikalavimus, tarnyba išduoda pažymą.

19. Genetiškai modifikuotos veislės sėklinių bulvių etiketėse arba oficialiuose ar neoficialiuose dokumentuose, kurie tvirtinami ar pridedami prie sėklinių bulvių siuntos, pagal šio aprašo nuostatas turi būti aiškiai nurodyta, kad veislė yra genetiškai modifikuota.

20. Apie bet kokių elitinių ar sertifikuotų sėklinių bulvių cheminį apdorojimą turi būti nurodyta oficialiojoje etiketėje arba tiekėjo etiketėje ir ant fasuotės, jos viduje arba ant konteinerio.

21. Pasėlio kategorija (klasė) įvardijama pagal būsimo derliaus sėklos kategoriją (klasę).

22. Saugotina sėklinių bulvių veislė sertifikuojama, jei:

22.1. dauginamosios medžiagos tiekėjas atestuotas žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;

22.2. saugotina sėklinių bulvių veislė įrašyta į Nacionalinį augalų veislių sąrašą (toliau – Augalų veislių sąrašas), kurį sudaro ir tvarko tarnyba, arba į Žemės ūkio augalų rūšių veislių bendrąjį katalogą (toliau – Bendrasis katalogas);

22.3. sėklinių bulvių gumbai išauginti iš sėklinių bulvių pagal veislės palaikymo metodiką;

22.4. saugotinų sėklinių bulvių pasėliai ir gumbai atitinka šio aprašo nuostatas, keliamas sertifikuotai sėklai, išskyrus minimalaus veislės grynumo reikalavimus, o tarnyba, atlikdama oficialų tikrinimą ar dauginamosios medžiagos tiekėjų veiklos priežiūrą, patvirtino šią atitiktį;

22.5. saugotinų sėklinių bulvių veislė turi pakankamą veislės grynumą;

22.6. saugotina sėklinių bulvių veislė išauginta kilmės rajone, išskyrus šio aprašo 22.8 papunktyje nurodytą atvejį. Tarnyba informuoja Europos Komisiją ir kitas ES valstybes apie patvirtintus kilmės rajonus. Augalų genų bankas tarnybai teikia informaciją tarnybai apie patvirtintus kilmės rajonus;

22.7. saugotina sėklinių bulvių veislė palaikoma kilmės rajone;

22.8. Tais atvejais, kai saugotina sėklinių bulvių veislė kilmės rajone dėl aplinkos sąlygų negali atitikti sertifikuotoms sėklinėms bulvėms keliamų reikalavimų, tarnyba patvirtina papildomą kilmės rajoną. Tuo tikslu Augalų genų bankas teikia būtiną informaciją tarnybai. Tarnyba teikia Europos Komisijai ir kitoms ES valstybėms informaciją apie papildomus rajonus, kuriuose leidžiama auginti saugotinų sėklinių bulvių veislę.

23. Saugotinų sėklinių bulvių veislių sėklinių bulvių sertifikavimo etapai:

23.1. dauginamosios medžiagos tiekėjas prieš kiekvieno auginimo sezono pradžią raštu pateikia informaciją tarnybai apie saugotinoms sėklinių bulvių veislėms auginti naudojamą plotą ir vietą;

23.2. oficialusis ar įgaliotasis bandinių ėmėjas iš saugotinos sėklinių bulvių veislės siuntos fasuotės paima bandinį pagal tarnybos direktoriaus patvirtintą sėklinių bulvių bandinių ėmimo metodiką;

- 23.3. sėklinių bulvių kokybės tyrimai atliekami oficialiojoje ar įgaliotojoje laboratorijoje;
- 23.4. sėklinės bulvės supilamos į fasuotes, kurias būtina sandariai uždaryti;
- 23.5. sėklinių bulvių siuntos fasuotė paženklinama tiekėjo etikete, kuri atitinka šio aprašo 6 priedo 1.4 papunkčio reikalavimus.

VI. REIKALAVIMAI SĖKLINIŲ BULVIŲ AUGINTOJAMS

24. Sėklinių bulvių augintojai privalo:
- 24.1. laikytis tarnybos pareigūnų nurodytų fitosanitarijos priemonių, siekiant apsaugoti sėklines bulves nuo kenksmingųjų organizmų;
- 24.2. naudoti Lietuvos Respublikoje registruotus augalų apsaugos produktus;
- 24.3. augindami sertifikuotas sėklines bulves laikytis saugių izoliacinių atstumų nuo kitų bulvių pasėlių priklausomai nuo kraštovaizdžio reljefo, ypatumų geografinių sąlygų atžvilgiu, trukdančių amarams plisti;
- 24.4. auginti sertifikuotas sėklines bulves tokiomis sąlygomis, kad būtų sumažinta užsikrėtimo virusais rizika, kuriuos perneša amarai (įskaitant tinkamu laiku purškimą insekticidais, ankstyvąjį bulvienojų naikinimą);
- 24.5. Superelitinių, elitinių, sertifikuotų sėklinių bulvių auginimui bulvių augintojas turi turėti atskirą žemės ūkio techniką, kitus įrankius, bulvių rūšiavimo punktus, saugyklas. Superelitinės, elitinės, sertifikuotos sėklinės bulvės transportuojamos atskirai nuo nesertifikuotų sėklinių bulvių. Bulvių augintojai privalo bulvių saugyklas išvalyti ir dezinfekuoti, bulvių gumbus apdoroti tik Lietuvos Respublikoje registruotais augalų apsaugos produktais, pagal augalų apsaugos produktų naudojimą reglamentuojančių teisės aktų reikalavimus;
- 24.6. tvarkyti sėklinių bulvių dauginimo dokumentavimo sistemą taip, kad tarnybos pareigūnams būtų prieinama informacija apie augalų kilmę ir gamybos apimtį, taip pat saugoti sėklinių bulvių įsigijimo dokumentus, susijusius su kiekviename dauginimo etape atliktų sėklinių bulvių tyrimų ir laboratorinių ekspertizių rezultatais.

VII. SĖKLINIŲ BULVIŲ PASĖLIŲ REIKALAVIMAI

25. Aprobuotojui apžiūrint sėklinių bulvių ir saugotinos sėklinių bulvių veislės pasėlius, pasėlio savininkas privalo pateikti sėklinių bulvių įsigijimo dokumentus, lauko schemas, duomenis apie priešsėlius, sėjomainas. Jei veislė neįrašyta į Augalų veislių sąrašą, o įrašyta į Bendrąjį katalogą, pasėlio savininkas tarnybai turi pateikti veislės aprašymo, parengto oficialiosios ES valstybės institucijos, atlikusios išskirtinumo, vienodumo ir stabilumo tyrimus, kopiją.

26. Aprobuotojas, atlikdamas saugotinos sėklinių bulvių veislės pasėlių apžiūrą, kontroliuoja atitiktį šio aprašo nuostatoms, ypač sėklinių bulvių veislę, saugotinos veislės pasėlių auginimo vietą ir išaugintos saugotinos veislės sėklinių bulvių kiekius.

27. Sėklinių bulvių pasėlio ir saugotinių sėklinių bulvių veislių pasėlio atitiktis šio aprašo 3 priede nurodytiems reikalavimams nustatoma pagal tarnybos direktoriaus patvirtintas metodikas;

28. Sėklius pasėlius ir saugotinos veislės pasėlius galima aprobuoti, jeigu toje pačioje vietoje bulvės nebuvo augintos mažiausiai 4 metus.

29. Sėkliniams pasėliams būtinas minimalus apsauginis atstumas. Sėklai skirtos bulvės turi būti auginamos ne mažesniu kaip 50 m atstumu nuo kitų bulvių ir kitų bulvinių šeimos augalų pasėlių. Jei viename lauke auginama daugiau nei vienos veislės ir klasės bulvės, būtina tarp jų palikti saugų izoliacinį atstumą. Rekomenduojami kaimyniniai augalai: javai, grikliai, varpinės žolės. Pasėliai apdorojami tik Lietuvos Respublikoje registruotais augalų apsaugos produktais

30. Saugotinos sėklinių bulvių veislės vegetaciniai bandymai turi būti atlikti, siekiant nustatyti veislės tapatumą ir grynumą.

VIII. SĖKLINIŲ GUMBŲ KOKYBĖS REIKALAVIMAI

31. Sėklinės bulvės, dėl kurių įrašymo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška tarnyboje, turi atitikti šio aprašo 4 priede sertifikuotai kategorijai nustatytus reikalavimus.

32. Saugotinos sėklinių bulvių veislės sėklinių bulvių tyrimai atliekami siekiant nustatyti, ar minėtosios sėklinės bulvės atitinka sertifikuotoms sėklinėms bulvėms keliamus reikalavimus. Tyrimai atliekami pagal patvirtintus tarptautinius metodus, jei tokių metodų nėra – taikant atitinkamus metodus. Sėklinių bulvių bandiniai imami iš vienaarūšių siuntų.

33. Sėklinių bulvių gumbų dydis nustatomas matuokliu. Mažiausias gumbų dydis turi būti toks, kad gumbai nepralįstų pro 25x25 mm dydžio matuoklio kvadratinę skylutę. Jei jie nepralenda pro 35x35 mm dydžio matuoklio kvadratinę skylutę, tai viršutinės ir apatinės ribos didinamos kas 5 mm. Didžiausias siuntos sėklinių bulvių gumbų dydžio skirtumas turi būti toks, kad naudojamų dviejų matuoklių kvadratinių skylių dydžiai skirtųsi ne daugiau kaip 25 mm. Šis reikalavimas netaikomas superelitinėms sėklinėms bulvėms.

34. Sėklinių bulvių gumbų siuntoje turi būti ne daugiau kaip 3 proc. sėklinių bulvių gumbų, mažesnių už mažiausią dydį, ir ne daugiau kaip 3 proc. – didesnių už didžiausią dydį.

35. Saugotinių sėklinių bulvių veislėms netaikomi šio aprašo 33 ir 34 punktų reikalavimai.

36. Sėklinių bulvių, dėl kurių įrašymo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška tarnyboje, bandiniai imami iš vieneriųsių siuntų pagal tarnybos direktoriaus patvirtintą sėklinių bulvių bandinių ėmimo metodiką.

37. Sėklinių bulvių gumbų kokybė nustatoma pagal tarnybos direktoriaus patvirtintas metodikas. Asmeniui pageidaujant, vienerius metus leidžiama atlikti kiekvienos sėklinių bulvių veislės, dėl kurios įrašymo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška tarnyboje, bandymus, siekiant surinkti informaciją apie jos ūkinį vertingumą. Tokiems bandymams pasėti leidžiamas sėklinių bulvių kiekis turi neviršyti 0,1 proc. kasmet Lietuvos Respublikoje sunaudojamo sėklinių bulvių kiekio. Jeigu tokio kiekio nepakanka užsodinti 10 ha plotui, leidžiama sėklinių bulvių kiekį padidinti.

38. Europos Komisijos sprendimu leidžiama sumažinti Lietuvos Respublikos teritorijoje užaugintų sėklinių bulvių gumbų dydį.

39. Mikrodauginimo būdu užaugintoms ir šiame apraše nustatytų dydžio reikalavimų neatitinkančioms sėklinėms bulvėms, Europos Komisijos sprendimu, gali būti nustatoma:

39.1. nuo konkrečių šio aprašo nuostatų nukrypti leidžiančios nuostatos;

39.2. šioms sėklinėms bulvėms taikomi reikalavimai;

39.3. šioms sėklinėms bulvėms taikomos klasės.

IX. SĖKLINIŲ BULVIŲ TIEKIMO RINKAI REIKALAVIMAI

40. Tiekiamos rinkai superelitinės, elitinės, sertifikuotos sėklinės bulvės ir saugotinių sėklinių bulvių veislių sėklinės bulvės turi būti sertifikuotos ir veislės įrašytos į Augalų veislių sąrašą ar Bendrąjį katalogą ir atitikti šio aprašo 3–5 prieduose nurodytus reikalavimus. Sėklinės bulvės, kurios neatitiko šio aprašo 4 priede nurodytų rinkos reikalavimų, gali būti rūšiuojamos. Po rūšiavimo tarnyba atlieka oficialų gumbų kokybės tyrimą.

41. Sėklinės bulvės ruošiamos ir laikomos vienerūšėmis siuntomis. Siuntos dydis neribojamas.

42. Sėklinės bulvės ir saugotinos sėklinių bulvių veislių sėklinės bulvės tiekiamos rinkai uždarytose ir užsandarintose fasuotėse arba konteineriuose ir turi šio aprašo 19.5–19.7 papunkčiuose nurodytą uždarymo įtaisą ir ženklą. Fasuotės turi būti naujos, konteineriai švarūs.

43. Draudžiama tiekti rinkai sėklines bulves, kurios yra apdorotos dygimo inhibitoriais.

44. Konkrečios kategorijos sėklinės bulvės ženklinamos tai kategorijai nustatyta oficialiaja etikete, nurodyta šio aprašo 6 priede. Sėklinės bulvės, priklausančios veislei, dėl kurios ES valstybėje buvo pateikta paraiška įrašyti ją į Augalų veislių sąrašą, ženklinamos oranžinės spalvos etikete. Etiketėje

nurodoma, kad atitinkamos sėklinės bulvės priklauso kategorijai, kuriai keliami ne tokie griežti reikalavimai.

45. Tiekiant rinkai daugiau kaip 2 kg sėklinių bulvių, įvežtų iš ne Europos Sąjungos valstybių, etiketėje turi būti pateikta ši informacija:

- 45.1. rūšis;
- 45.2. veislė;
- 45.3. kategorija;
- 45.4. išauginimo šalis ir institucija, atsakinga už sėklinių bulvių sertifikavimą;
- 45.5. šalis siuntėja;
- 45.6. importuotojas;
- 45.7. sėklinių bulvių kiekis.

46. Tarnyba kontroliuoja sėklines bulves rinkoje, siekdama nustatyti, ar dauginamosios medžiagos tiekėjai laikosi šio aprašo nuostatų.

47. Saugotinių sėklinių bulvių veislių sėklinės bulves leidžiama tiekti rinkai, jei laikomasi šių reikalavimų:

47.1. išaugintos kilmės rajone ar patvirtintuose papildomuose rajonuose. Išaugintas saugotinas sėklinių bulvių veisles patvirtintuose papildomuose rajonuose leidžiama naudoti tik kilmės rajone, išskyrus atvejus, nurodytus šio aprašo 47.3 papunktyje;

47.2. tiekiamos rinkai kilmės rajone;

47.3. saugotinos sėklinių bulvių veislės sėklines bulves leidžiama tiekti rinkai Lietuvos Respublikos teritorijoje patvirtintuose papildomuose rajonuose tais atvejais, jei papildomuose rajonuose yra panašios kilmės rajonui natūralios ar pusiau natūralios tos veislės buveinės.

48. Tarnyba, patvirtinusi papildomus sėklinių bulvių kilmės rajonus turi užtikrinti, kad sėklinių bulvių kilmės rajone būtų paliktas sėklinių bulvių kiekis, nurodytas šio aprašo 49 punkte, siekiant išsaugoti saugotiną sėklinių bulvių veislę kilmės rajone.

49. Tarnyba kontroliuoja, kad tiekiamos rinkai kiekvienos saugotinos sėklinių bulvių veislės sėklinių bulvių kiekis neviršytų 0,3 proc. sėklinių bulvių kiekio, išauginto vieną auginimo sezoną Lietuvos Respublikoje, arba sėklinių bulvių kiekio, kurio reikia apsodinti 100 ha, pasirenkant dydį, kuris yra didesnis. Tais atvejais, kai viršijamas sėklos kiekis, nurodytas šiame punkte, tarnyba nustato kiekvienam tiekėjui leidžiamus tiekti rinkai vegetacijos sezono metu saugotinos sėklinių bulvių veislės kiekius.

50. Tiekiamas rinkai bendras saugotinių sėklinių bulvių veislių sėklinių bulvių kiekis neturi viršyti 10 proc. sėklinių bulvių kiekio, pasodinto Lietuvos Respublikoje.

51. Tais atvejais, kai sėklinių bulvių kiekio, nurodyto šių reikalavimų 49 punkte, neužtenka apsodinti 100 ha plotą, didžiausią sėklinių bulvių, kiekvienais metais sodinamo Lietuvos Respublikoje, kiekį galima padidinti iki tokio kiekio, kurio reikia apsodinti 100 ha plotą.

52. Tarnyba, Europos Komisijai ar kitoms ES valstybėms paprašius, informuoja apie saugotinių sėklinių bulvių veislių sėklinių bulvių kiekius, tiekiamus rinkai Lietuvos Respublikoje.

53. Sėklinėms bulvėms, kurios tiekiamos rinkai tik pagal šio aprašo nuostatas, neturi būti taikomi jokie kiti tiekimo rinkai apribojimai dėl jų savybių, tyrimo reikalavimų, žymėjimo ir uždarymo, negu nustatyta šiame apraše ar kituose reikalavimuose.

54. Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka ir laikotarpiu tiekėjams leidžiama tiekti rinkai:

54.1. nedidelį sėklinių bulvių kiekį moksliniais tikslais ar selekciniam darbui;

54.2. atitinkamą sėklinių bulvių kiekį kitiems tyrimams ar bandymams, jei jos priklauso veislėms, dėl kurių įrašymo į Augalų veislių sąrašą tarnybai yra pateikta paraiška. Europos Komisija nustato tokių augalų veislių tiekimo rinkai sąlygas; fasuočių ženklinimo reikalavimus, leidžiamus tiekti rinkai tokių augalų veislių sėklos kiekius.

54.3. genetiškai modifikuotai medžiagai toks leidimas gali būti suteiktas tik tuo atveju, jei buvo imtasi visų tinkamų priemonių, siekiant išvengti neigiamo poveikio žmonių sveikatai ir aplinkai.

55. Tiekti rinkai galutiniam vartotojui skirtais nedideliais kiekiais gali būti taikomos nuostatos, leidžiančios nukrypti nuo šio aprašo 42 punkto, dėl sėklos fasavimo, uždarymo ir žymėjimo.

X. SĖKLINIŲ BULVIŲ LAIKYMO IR TRANSPORTAVIMO REIKALAVIMAI

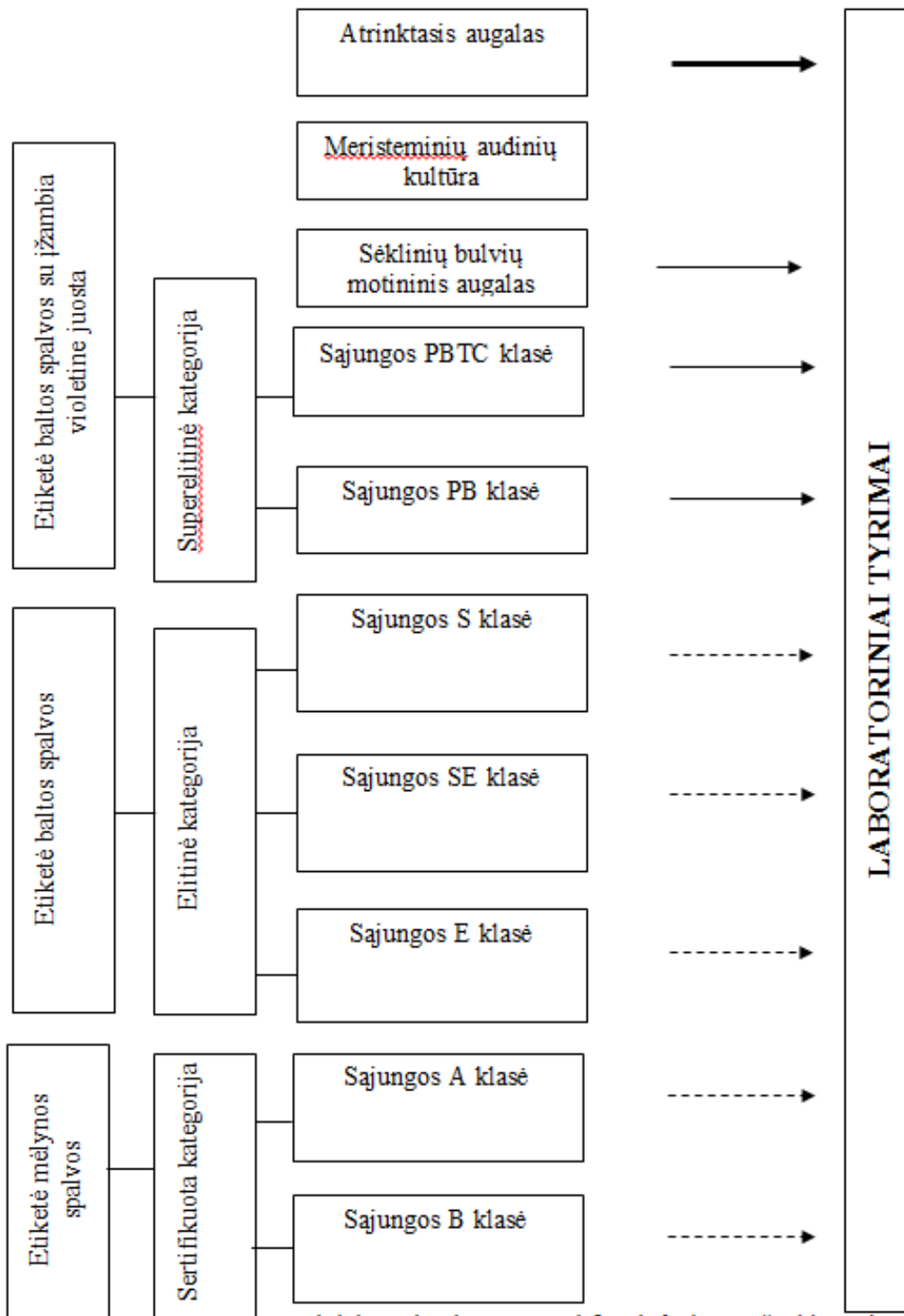
56. Sėklinės bulvės laikomos specializuotose bulvių saugyklose. Saugykloje būtina ventiliavimo sistema, pastovus temperatūros režimas (rekomenduojama temperatūra ne mažesnė kaip +2 °C, santykinis oro drėgnis ne didesnis kaip 90 proc.).

57. Esant teigiamai oro temperatūrai, sėklinės bulvės gabenamos įvairiomis transporto priemonėmis. Oro temperatūrai nukritus žemiau 0°C, bulvės gabenamos specialiomis, papildomai apšildomomis arba termoizoliacinėmis transporto priemonėmis. Prie kiekvienos siuntos turi būti patogus priėjimas.

Rinkai tiekiamų sėklinių bulvių
privalomųjų reikalavimų aprašo
1 priedas

SĖKLINIŲ BULVIŲ DAUGINIMO ETAPAI

- > laboratoriniais tyrimais nustatomi 2 priede ir aprašo 11 punkte išvardyti kenksmingieji organizmai;
- > laboratoriniais tyrimais nustatomi PVA, PVM, PVX, PVY, PVS, PLRV virusai ir aprašo 13 punkte ir 16.1 papunktyje nurodyti kenksmingieji organizmai.
- - - - -> laboratoriniais tyrimais nustatomi tik PVY, PLRV virusai ir aprašo 16.2, 16.3 papunkčiuose nurodyti kenksmingieji organizmai.

ATRINKTIESIEMS AUGALAMS KENKIANČIŲ VIRUSŲ SĄRAŠAS

Virusai:	Plitimo būdai
Bulvių A potyvirusas	Amarai
Bulvių M karlavirusas	Amarai
Bulvių S karlavirusas	Amarai, kontaktinis*
Bulvių X poteksvirusas	Kontaktinis
Bulvių Y potyvirusas	Amarai
Bulvių lapų susisukimo polerovirusas	Amarai
Liucernos mozaikos alfamovirusas	Amarai
Agurkų mozaikos kukumovirusas	Amarai
Bulvių aukubinės mozaikos poteksvirusas	Amarai
Bulvių mop-top pomovirusas	Spongospora subterranea
Bulvių V potyvirusas	Amarai
Tabako mozaikos tobamovirusas	Kontaktinis
Tabako nekrozės nekrovirusas	Olpidium brassicae
Tabako garbanotosios dryžligės tobravirusas	Nematodai (Paratrichodorus ir Trichodorus spp.)
Pomidorų juodųjų žiedų nepovirusas	Nematodai (Longidorus elongatus, L. attenuatus)
Pomidorų mozaikos tobamovirusas	Kontaktinis
Pomidorų dėmėtojo vytulio tospovirusas	Tripsai

*Sąlyčio būdas, kai tiesiogiai liečiamasi su augalais arba žemės ūkio mašinomis.

SĖKLINIŲ BULVIŲ PASĖLIŲ PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI

1. Superelitinių sėklinių bulvių Sąjungos PBTC klasės pasėliai aprobavimo metu turi atitikti šiuos reikalavimus:

- 1.1. bulvių augalai neturi būti užkrėsti juodąja kojele;
- 1.2. netipiskų veislei ir kitų augalų neturi būti;
- 1.3. bulvių augalų su mozaikos ar lapų susisukimo viruso požymių neturi būti.

2. Superelitinių sėklinių bulvių Sąjungos PB klasės pasėliai turi atitikti šiuos reikalavimus:

2.1. netipiskų veislei ir kitų veislių augalų skaičius neturi viršyti 0,01 proc. aprobuojamo pasėlio ploto;

2.2. bulvių augalų su mozaikos ar lapų susisukimo viruso požymiais skaičius neturi viršyti 0,1 proc. aprobuojamo pasėlio ploto;

2.3. bulvių augalai neturi būti užkrėsti juodąja kojele.

3. Esant įtarimui dėl užkrėtimo, tarnyba papildomai atlieka laboratorinius lapų tyrimus.

4. Elitinių sėklinių bulvių Sąjungos S klasės pasėliai turi atitikti šiuos reikalavimus:

4.1. netipiskų veislei ir kitų veislių augalų skaičius neturi viršyti 0,1 proc. aprobuojamo pasėlio ploto;

4.2. juodąja kojele užkrėstų augalų skaičius neturi viršyti 0,1 proc. aprobuojamo pasėlio ploto;

4.3. augalų, turinčių mozaikos ir lapų susisukimo viruso požymių, skaičius turi neviršyti 0,2 proc. aprobuojamo pasėlio ploto.

5. Elitinių sėklinių bulvių Sąjungos SE klasės pasėliai turi atitikti šiuos reikalavimus:

5.1. netipiskų veislei ir kitų veislių augalų skaičius neturi viršyti 0,1 proc. aprobuojamo pasėlio ploto;

5.2. juodąja kojele užkrėstų augalų skaičius neturi viršyti 0,5 proc. aprobuojamo pasėlio ploto;

5.3. augalų, turinčių mozaikos ir lapų susisukimo viruso požymių, skaičius neturi viršyti 0,5 proc. aprobuojamo pasėlio ploto.

6. Elitinių sėklinių bulvių Sąjungos E klasės pasėliai turi atitikti šiuos reikalavimus:

6.1. netipiškų veislei ir kitų veislių augalų skaičius neturi viršyti 0,1 proc. arobuojamo pasėlio ploto;

6.2. juodąja kojele užkrėstų augalų skaičius neturi viršyti 1 proc. arobuojamo pasėlio ploto;

6.3. augalų, turinčių mozaikos ir lapų susisukimo viruso požymių, skaičius neturi viršyti 0,8 proc. arobuojamo pasėlio ploto.

7. Sertifikuotų sėklinių bulvių A klasės pasėliai turi atitikti šiuos reikalavimus:

7.1. juodąja kojele užkrėstų augalų skaičius neturi viršyti 2 proc. arobuojamo pasėlio ploto;

7.2. augalų, turinčių mozaikos ir lapų susisukimo viruso požymių, skaičius neturi viršyti 2 proc. arobuojamo pasėlio ploto;

7.3. netipiškų veislei ir kitų veislių augalų skaičius neturi viršyti 0,2 proc. arobuojamo pasėlio ploto.

8. Sertifikuotų sėklinių bulvių B klasės pasėliai turi atitikti šiuos reikalavimus:

8.1. netipiškų veislei ir kitų veislių augalų skaičius neturi viršyti 0,5 proc. arobuojamo pasėlio ploto;

8.2. juodąja kojele užkrėstų augalų skaičius neturi viršyti 4 proc. arobuojamo pasėlio ploto;

8.3. augalų, turinčių mozaikos ir lapų susisukimo viruso požymių, skaičius neturi viršyti 6 proc. arobuojamo pasėlio ploto.

SĖKLINIŲ BULVIŲ GUMBŲ PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI

1. Superelitinių sėklinių bulvių Sąjungos PBTC klasės gumbai turi būti neužkręsti puvinio, rizoktonioze, paprastosiomis rauplėmis, piktosiomis (dulkingosiomis) rauplėmis, gumbai turi būti nesuvytę dėl per didelės dehidratacijos, taip pat gumbai turi būti be išorinių pakitimų, įskaitant deformacijas, pažeidimus, įtrūkimus.

2. Superelitinių sėklinių bulvių Sąjungos PB klasės gumbai turi atitikti šiuos reikalavimus:

2.1. užsikrėtimas puvinio, išskyrus atvejus, kai jo sukėlėjas yra bulvių žiedinis puvinys (*Clavibacter michiganensis subsp. sepedonicus*) ar bulvių rudasis puvinys (*Ralstonia solanacearum*) neturi viršyti 0,2 proc. superelitinių sėklinių bulvių Sąjungos PB klasės gumbų siuntos svorio;

2.2. užsikrėtimas rizoktonioze, jei daugiau negu 10 proc. sėklinių bulvių gumbų paviršius yra pažeistas, neturi viršyti 1 proc. superelitinių sėklinių bulvių Sąjungos PB klasės gumbų siuntos svorio;

2.3. užsikrėtimas paprastosiomis rauplėmis (*Streptomyces scabies*), jei daugiau negu vienas trečdalis paviršiaus yra pažeistas, neturi viršyti 5 proc. superelitinių sėklinių bulvių Sąjungos PB klasės gumbų siuntos svorio;

2.4. užsikrėtimas piktosiomis (dulkingosiomis) rauplėmis (*Spongospora subterranea*), jei daugiau negu 10 proc. sėklinių bulvių gumbų paviršiaus yra pažeistas, neturi viršyti 1 proc. superelitinių sėklinių bulvių Sąjungos PB klasės gumbų siuntos svorio;

2.5. dėl per didelės dehidratacijos arba dėl sidabriškųjų rauplių sukeltos dehidratacijos suvytę gumbai neturi viršyti 0,5 proc. superelitinių sėklinių bulvių Sąjungos PB klasės gumbų siuntos svorio;

2.6. dėl išorinių pakitimų, įskaitant deformacijas ar pažeisti gumbai, neturi viršyti 3 proc. superelitinių sėklinių bulvių Sąjungos PB klasės gumbų siuntos svorio;

2.7. žemėtumas ir pašalinės medžiagos neturi viršyti 1 proc. superelitinių sėklinių bulvių Sąjungos PB klasės gumbų siuntos svorio;

3. Leidžiama iki 6 proc. pažeidimų, nurodytų šio priedo 2.1–2.6 papunkčiuose, paklaida;

4. Elitinių sėklinių bulvių Sąjungos S klasės siuntoms keliami reikalavimai:

4.1. užsikrėtimas puvinio, išskyrus atvejus, kai jo sukėlėjas yra bulvių žiedinis puvinys (*Clavibacter michiganensis subsp. sepedonicus*) ar bulvių rudasis puvinys (*Ralstonia solanacearum*) – turi neviršyti 0,5 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos S klasės siuntos svorio, iš

kurių užsikrėtimas šlapiuoju puvinio – neturi viršyti 0,2 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos S klasės siuntos svorio;

4.2. užsikrėtimas rizoktonioze, jei daugiau negu 10 proc. sėklinių bulvių gumbų paviršiaus yra pažeista, – neturi viršyti 5 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos S klasės siuntos svorio;

4.3. užsikrėtimas paprastosiomis rauplėmis (*Streptomyces scabies*), jei daugiau negu vienas trečdalis sėklinių bulvių gumbų paviršiaus pažeistas, neturi viršyti 5 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos S klasės siuntos svorio;

4.4. užsikrėtimas piktosiomis (dulkingosiomis) rauplėmis (*Spongospora subterranea*), jei daugiau negu 10 proc. sėklinių bulvių gumbų paviršiaus yra pažeista, – neturi viršyti 3 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos S klasės siuntos svorio;

4.5. dėl per didelės dehidratacijos arba dėl sidabriškųjų rauplių sukeltos dehidratacijos suvytę gumbai neturi viršyti 1 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos S klasės siuntos svorio;

4.6. išoriniai pakitimai, įskaitant deformacijas, pažeidimus, neturi viršyti 3 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos S klasės siuntos svorio;

4.7. žemė ir pašalinės medžiagos neturi viršyti 1 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos S klasės siuntos svorio;

5. Leidžiama iki 6 proc. pažeidimų, nurodytų šio priedo 4.1–4.6 papunkčiuose, paklaida.

6. Elitinių sėklinių bulvių Sąjungos SE klasės siuntoms keliami reikalavimai:

6.1. užsikrėtimas puvinio, išskyrus atvejus, kai jo sukėlėjas yra bulvių žiedinis puvinys (*Clavibacter michiganensis* subsp. *sepedonicus*) ar bulvių rudasis puvinys (*Ralstonia solanacearum*) elitinių sėklinių bulvių Sąjungos SE klasės sėklinėms bulvėms – neturi viršyti 0,5 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos S klasės siuntos svorio, iš kurio užsikrėtimas šlapiuoju puvinio – neturi viršyti 0,2 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos SE klasės siuntos svorio;

6.2. užsikrėtimas rizoktonioze, jei daugiau negu 10 proc. sėklinių bulvių gumbų paviršiaus yra pažeista, – neturi viršyti 5 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos SE klasės siuntos svorio;

6.3. užsikrėtimas paprastosiomis rauplėmis (*Streptomyces scabies*), jei daugiau negu vienas trečdalis sėklinių bulvių gumbų paviršiaus pažeistas, neturi viršyti 5 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos SE klasės siuntos svorio;

6.4. užsikrėtimas piktosiomis (dulkingosiomis) rauplėmis (*Spongospora subterranea*), jei daugiau negu 10 proc. sėklinių bulvių gumbų paviršiaus yra pažeista, – neturi viršyti 3 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos SE klasės siuntos svorio;

6.5. dėl per didelės dehidratacijos arba dėl sidabriškųjų rauplių sukeltos dehidratacijos suvytę gumbai neturi viršyti 1 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos SE klasės siuntos svorio;

6.6. išoriniai pakitimai, įskaitant deformacijas, pažeidimus, neturi viršyti 3 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos SE klasės siuntos svorio;

6.7. žemė ir pašalinės medžiagos neturi viršyti 1 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos SE klasės siuntos svorio;

7. Leidžiama iki 6 proc. pažeidimų, nurodytų šio priedo 6.1–6.6 papunkčiuose, paklaida.

8. Elitinių sėklinių bulvių Sąjungos E klasės siuntoms keliami reikalavimai:

8.1. užsikrėtimas puvinio, išskyrus atvejus, kai jo sukėlėjas yra bulvių žiedinis puvinys (*Clavibacter michiganensis subsp. sepedonicus*) ar bulvių rudasis puvinys (*Ralstonia solanacearum*) – neturi viršyti 0,5 proc. Elitinių sėklinių bulvių Sąjungos E klasės siuntos svorio, iš kurio užsikrėtimas šlapiuoju puvinio – neturi viršyti 0,2 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos E klasės siuntos svorio;

8.2. užsikrėtimas rizoktonioze, jei daugiau negu 10 proc. sėklinių bulvių gumbų paviršiaus yra pažeista, – neturi viršyti 5 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos E klasės siuntos svorio;

8.3. užsikrėtimas paprastosiomis rauplėmis (*Streptomyces scabies*), jei daugiau negu vienas trečdalis sėklinių bulvių gumbų paviršiaus pažeistas, neturi viršyti 5 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos E klasės siuntos svorio;

8.4. užsikrėtimas piktosiomis (dulkingosiomis) rauplėmis (*Spongospora subterranea*), jei daugiau negu 10 proc. sėklinių bulvių gumbų paviršiaus yra pažeista, – neturi viršyti 3 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos E klasės siuntos svorio;

8.5. dėl per didelės dehidratacijos arba dėl sidabriškųjų rauplių sukeltos dehidratacijos suvytę gumbai neturi viršyti 1 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos E klasės siuntos svorio;

8.6. išoriniai pakitimai, įskaitant deformacijas, pažeidimus, neturi viršyti 3 proc. elitinių sėklinių bulvių Sąjungos E klasės siuntos svorio;

8.7. žemė ir pašalinės medžiagos neturi viršyti 1 proc. sėklinių bulvių Sąjungos E klasės siuntos svorio;

9. Leidžiama iki 6 proc. pažeidimų, nurodytų šio priedo 8.1–8.6 papunkčiuose, paklaida.

10. Sertifikuotų sėklinių bulvių Sąjungos A klasės siuntoms keliami reikalavimai:

10.1. užsikrėtimas sausuoju ir šlapiuoju puvinio, išskyrus atvejus, kai jo sukėlėjas yra bulvių žiedinis puvinys (*Clavibacter michiganensis subsp. sepedonicus*) ar bulvių rudasis puvinys (*Ralstonia solanacearum*) – turi neviršyti 0,5 proc. sėklinių bulvių gumbų siuntos svorio, iš kurio užsikrėtimas šlapiuoju puvinio – neturi viršyti 0,2 proc. sertifikuotų sėklinių bulvių Sąjungos A klasės sėklinių bulvių siuntos svorio;

10.2. užsikrėtimas rizoktonioze, jei daugiau negu 10 proc. sėklinių bulvių gumbų paviršiaus yra pažeista, – neturi viršyti 5 proc. sertifikuotų sėklinių bulvių Sąjungos A klasės siuntos svorio;

10.3. užsikrėtimas paprastosiomis rauplėmis (*Streptomyces scabies*), jei daugiau negu vienas trečdalis sėklinių bulvių gumbų paviršiaus pažeistas, neturi viršyti 5 proc. sertifikuotų sėklinių bulvių Sąjungos A klasės siuntos svorio;

10.4. užsikrėtimas piktosiomis (dulkingosiomis) rauplėmis (*Spongospora subterranea*), jei daugiau negu 10 proc. sėklinių bulvių gumbų paviršiaus yra pažeista, – neturi viršyti 3 proc. sertifikuotų sėklinių bulvių Sąjungos A klasės siuntos svorio;

10.5. dėl per didelės dehidratacijos arba dėl sidabriškųjų rauplių sukeltos dehidratacijos suvytę gumbai neturi viršyti 1 proc. sertifikuotų sėklinių bulvių Sąjungos A klasės siuntos svorio;

10.6. išoriniai pakitimai, įskaitant deformacijas, pažeidimus, neturi viršyti 3 proc. sertifikuotų sėklinių bulvių Sąjungos A klasės siuntos svorio;

10.7. žemė ir pašalinės medžiagos neturi viršyti 2 proc. sertifikuotų sėklinių bulvių Sąjungos A klasės sėklinių bulvių siuntos svorio;

11. Leidžiama iki 8 proc. pažeidimų, nurodytų šio priedo 10.1–10.6 papunkčiuose, paklaida.

12. Sertifikuotų sėklinių bulvių Sąjungos B klasės siuntoms keliami reikalavimai:

12.1. užsikrėtimas sausuoju ir šlapiuoju puvinio, išskyrus atvejus, kai jo sukėlėjas yra bulvių žiedinis puvinys (*Clavibacter michiganensis subsp. sepedonicus*) ar bulvių rudasis puvinys (*Ralstonia solanacearum*) – turi neviršyti 0,5 proc. sėklinių bulvių gumbų siuntos svorio, iš kurio užsikrėtimas šlapiuoju puvinio – neturi viršyti 0,2 proc. sertifikuotų sėklinių bulvių Sąjungos B klasės siuntos svorio;

12.2. užsikrėtimas rizoktonioze, jei daugiau negu 10 proc. sėklinių bulvių gumbų paviršiaus yra pažeista, – neturi viršyti 5 proc. sertifikuotų sėklinių bulvių Sąjungos B klasės siuntos svorio;

12.3. užsikrėtimas paprastosiomis rauplėmis (*Streptomyces scabies*), jei daugiau negu vienas trečdalis sėklinių bulvių gumbų paviršiaus pažeistas, neturi viršyti 5 proc. sertifikuotų sėklinių bulvių Sąjungos B klasės sėklinių bulvių siuntos svorio;

12.4. užsikrėtimas piktosiomis (dulkingosiomis) rauplėmis (*Spongospora subterranea*), jei daugiau negu 10 proc. sėklinių bulvių gumbų paviršiaus yra pažeista, – neturi viršyti 3 proc. sertifikuotų sėklinių bulvių Sąjungos B klasės sėklinių bulvių siuntos svorio;

12.5. dėl per didelės dehidratacijos arba dėl sidabriškųjų rauplių sukeltos dehidratacijos suvytę gumbai neturi viršyti 1 proc. sertifikuotų sėklinių bulvių Sąjungos B klasės sėklinių bulvių siuntos svorio;

12.6. išoriniai pakitimai, įskaitant deformacijas, pažeidimus, neturi viršyti 3 proc. sertifikuotų sėklinių bulvių Sąjungos B klasės siuntos svorio;

12.7. žemė ir pašalinės medžiagos neturi viršyti 2 proc. sertifikuotų sėklinių bulvių Sąjungos B klasės sėklinių bulvių siuntos svorio;

13. Leidžiama iki 8 proc. pažeidimų, nurodytų šio priedo 12.1–12.6 papunkčiuose, paklaida.

SĖKLINIŲ BULVIŲ AUGALŲ PALIKUONIŲ (TIESIOGINIO PROGENO) PAGRINDINIAI REIKALAVIMAI

1. Sėklinių bulvių augalų palikuonių, kuriems būdingi virusinės infekcijos požymiai, skaičius neturi viršyti:

1.1. superelitinių Sąjungos PBTC klasės augalų palikuonių, užsikrėtusių PVA, PVM, PVX, PVY, PVS ir PLRV neturi būti;

1.2. superelitinių Sąjungos PB klasės augalų palikuonių, užsikrėtusių PVA, PVM, PVX, PVY, PVS ir PLRV skaičius pasėlyje neturi viršyti 0,5 proc.;

1.3. elitinių Sąjungos S klasės augalų palikuonių, užsikrėtusių PVY ir PLRV, skaičius neturi viršyti 1 proc.;

1.4. elitinių Sąjungos SE klasės augalų palikuonių, užsikrėtusių PVY ir PLRV, skaičius neturi viršyti 2 proc.;

1.5. elitinių Sąjungos E klasės augalų palikuonių, užsikrėtusių PVY ir PLRV, skaičius neturi viršyti 4 proc.;

1.6. sertifikuotų Sąjungos A klasės augalų palikuonių, užsikrėtusių PVY ir PLRV, skaičius neturi viršyti 8 proc.;

1.7. sertifikuotų Sąjungos B klasės augalų palikuonių, užsikrėtusių PVY ir PLRV, skaičius neturi viršyti 10 proc.

2. Sėklinių bulvių augalų palikuonių, netipiškų veislei ir kitų veislių augalų skaičius neturi viršyti:

2.1. superelitinių Sąjungos PBTC klasės augalų palikuonių, netipiškų veislei ir kitų veislių augalų neturi būti;

2.2. superelitinių Sąjungos PB klasės augalų palikuonių, netipiškų veislei ir kitų veislių augalų skaičius neturi viršyti 0,01 proc.;

2.3. elitinių Sąjungos S klasės augalų palikuonių, netipiškų veislei ir kitų veislių augalų skaičius neturi viršyti 0,25 proc.;

2.4. elitinių Sąjungos SE klasės augalų palikuonių, netipiškų veislei ir kitų veislių augalų skaičius neturi viršyti 0,25 proc.;

2.5. elitinių Sąjungos E klasės augalų palikuonių, netipiškų veislei ir kitų veislių augalų skaičius neturi viršyti 0,25 proc.;

2.6. sertifikuotų Sąjungos A klasės augalų palikuonių, turinčių netipiškę veislei ir kitų veislių augalų skaičius neturi viršyti 0,5 proc.;

2.7. sertifikuotų Sąjungos B klasės augalų palikuonių, turinčių netipiškę veislei ir kitų veislių augalų skaičius neturi viršyti 0,5 proc.;

3. Pagal šio priedo 1.5–1.9 papunkčius leistini nuokrypiai, taikomi tik tuo atveju, jei virusines ligas sukelia Europoje paplitę virusai ir yra Europos Komisijos sprendimas.

SĖKLINIŲ BULVIŲ ETIKETĖS REIKALAVIMAI

1. Superelitinių, elitinių ir sertifikuotų sėklinių bulvių fasuočių ir konteinerių etiketės turi būti naujos, ne mažesnės kaip 110x67 mm dydžio. Etiketėje nurodoma:

1.1. superelitinių sėklinių bulvių:

1.1.1. ženklinančios institucijos sutrumpintas pavadinimas VAT – LT;

1.1.2. augalo rūšis;

1.1.3. veislė;

1.1.4. siuntos numeris;

1.1.5. kategorija / klasė / karta;

1.1.6. ženklinimo data (metai, mėnuo);

1.1.7. žodžiai „EB – augalo pasas / EC – plant passport“;

1.1.8. registracijos Lietuvos Respublikos fitosanitariniame registre numeris;

1.2. elitinių ir sertifikuotų sėklinių bulvių:

1.2.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai / EC rules and standards“;

1.2.2. ženklinančiosios institucijos sutrumpintas pavadinimas VAT – LT;

1.2.3. augalo rūšis;

1.2.4. veislė;

1.2.5. siuntos numeris;

1.2.6. kategorija / klasė / karta;

1.2.7. dydis (mm);

1.2.8. ženklinimo data (metai ir mėnuo);

1.2.9. išauginimo šalis;

1.2.10. deklaruojamas neto svoris;

1.2.11. žodžiai „EB – augalo pasas / EC – plant passport“;

1.2.12. registracijos Lietuvos Respublikos fitosanitariniame registre numeris;

1.3. ant tiekiamų rinkai sėklinių bulvių, dėl kurių įtraukimo į Augalų veislių sąrašą buvo pateikta ir įregistruota paraiška (toliau – paraiška) tarnyboje, fasuočių tvirtinama oranžinės spalvos etiketė, kurioje nurodoma:

1.3.1. ženklinančiosios institucijos sutrumpintas pavadinimas VAT – LT;

1.3.2. siuntos numeris;

1.3.3. ženklinimo data (metai, mėnuo);

1.3.4. augalo rūšis;

1.3.5. veislės pavadinimas ir paraiškos numeris (dauginamosios medžiagos tiekėjo pateiktos ir tarnyboje įregistruotos paraiškos numeris);

1.3.6. žodžiai „oficialiai dar neįtraukta veislė“;

1.3.7. žodžiai „tik tyrimams ir bandymams“;

1.3.8. jeigu veislė genetiškai modifikuota, žodžiai „genetiškai modifikuota veislė“;

1.3.9. sėklinių bulvių dydis;

1.3.10. deklaruojamas neto ar bruto svoris;

1.3.11. jei bulvės yra chemiškai apdorotos, nurodoma apdorojimo medžiaga ir apytikris grynojo svorio ir bendro svorio santykis;

1.4. saugotinių sėklinių bulvių veislių fasuotės ar konteineriai turi turėti tiekėjo etiketę, atspausdintą užrašą ar spaudą, kuriame turi būti nurodyta:

1.4.1. žodžiai „EB taisyklės ir standartai“;

1.4.2. asmens, atsakingo už etikečių ar jo tapatybės ženklo pritvirtinimą, pavardė ir adresas;

1.4.3. ženklinimo data (metai);

1.4.4. augalo rūšis;

1.4.5. saugotinos sėklinių bulvių veislės pavadinimas;

1.4.6. žodžiai „saugotina sėklinių bulvių veislė“;

1.4.7. sėklinių bulvių kilmės rajonas;

1.4.8. jei saugotinos sėklinių bulvių veislės išauginimo rajonas nesutampa su kilmės rajonu, pateikia nuoroda į rajoną, kuriame išaugintos sėklinės bulvės;

1.4.9. siuntos atpažinimo numeris, kurį suteikia asmuo, atsakingas už etikečių pritvirtinimą;

1.4.10. deklaruojamas neto arba bruto svoris;

1.4.11. jei sėklinės bulvės yra chemiškai apdorotos, nurodoma apdorojimo medžiaga ar priedas ir apytikris grynojo svorio ir bendro svorio santykis.

2. Etiketės spalva žymi sėklinių bulvių kategoriją:

2.1. superelitinių Sąjungos PBTC ir Sąjungos PB klasių sėklinių bulvių – balta su violetine 5 mm pločio įžambia juosta nuo kairiojo į dešinį apatinį kampą;

2.2. elitinių Sąjungos S, Sąjungos SE, Sąjungos E klasių sėklinių bulvių – balta;

2.3. sertifikuotų Sąjungos A ir Sąjungos B klasių sėklinių bulvių – mėlyna.

3. Sėklinių bulvių siuntai suteikiamas numeris, kuriame žymimi:

3.1. pasėlio aprobavimo metai (dviženklis skaičius);

3.2. apskrities (auginimo vietovės) pavadinimas (santrumpa);

3.3. dauginamosios medžiagos tiekėjo registracijos Lietuvos Respublikos fitosanitariniame registre numeris;

3.4. sėklinių bulvių siuntos eilės numeris;

3.5. lauko Nr.;

3.6. šalies kodas (LT).

(Sėklinių bulvių etiketės forma)

SĖKLINIŲ BULVIŲ ETIKETĖ

EB taisyklės ir standartai / EC rules and standards VAT – LT	
Augalo rūšis Species	Sėklinės bulvės <i>Solanum tuberosum</i>
Veislė Variety	
Siuntos Nr. Ref. No.	
Kategorija / klasė/ karta Category / grade/ generation	
Dydis (mm) Size	
Ženklavimo data Month and year of sealing	
Išauginimo šalis Country of production	
Deklaruojamas neto svoris Declared net weight	
Papildoma informacija Additional information	
EB – augalo pasas / EC – Plant passport Registracijos Fitosanitariniame registre numeris / Registration number Nr. ZP RP	